

KLAUDIA CWOŁEK

redaktor wydania

O sieroceni małżonkowie i eurosieroty – to nowe pojęcia, coraz popularniejsze po fali ostatniej emigracji zarobkowej Polaków. Niestety, za ich popularnością kryją się dramaty wielu rodzin, które nie wytrzymały próby rozłąki. Czy wobec tego zagrożenia, małżeństwa powinny w ogóle rezygnować z wyjazdów za pracą? O tych i innych problemach w Rusinowicach rozmawiali duszpasterze i doradcy życia rodzinnego z południowej Polski. Więcej o spotkaniu na str. IV–V. ■

ZA TYDZIEŃ

- ...I ŻE CIĘ NIE OPUSZCZĘ AŻ DO... ROZWODU. W ostatnich latach o 100 proc. wzrosła liczba rozwodów w województwie śląskim.
- DZIEŃ CHOREGO w diecezji.
- O IKONIE napisanej przez kleryków dla opolskiej rodziny.

Dziś akcent kładzie się na ćwiczenia ciała, a Kościół wzywa, żebyśmy rozpoczęli i uczestniczyli w ćwiczeniach duchowych i proponuje te ćwiczenia – zachęcał bp Gerard Kusz 6 lutego w gliwickiej katedrze.

W homilii podczas Mszy wieczornej w Srodę Popielcową ksiądz biskup przypomniał, że tradycyjne ćwiczenia duchowe – modlitwa, post i jałmużna znane były już w starożytnym świecie. Zachęcając do ich praktykowania, podkreślił, że największym wrogiem postępu w życiu duchowym jest brak cierpliwości wobec siebie i innych.

– Cierpliwość jest siostrą mądrości i nadziei – mówił bp Kusz. Mądry człowiek wie, że wszystko potrzebuje czasu i że na wszystko, co w życiu wartościowe, trzeba czekać. Bp Kusz podsunął też inne sposoby ćwiczenia ducha, jak np. „zaprzężanie się z ciszą” przez wy-

Bp Gerard Kusz o ćwiczeniach duchowych

Propozycje na Wielki Post

ROMAN KONZAL

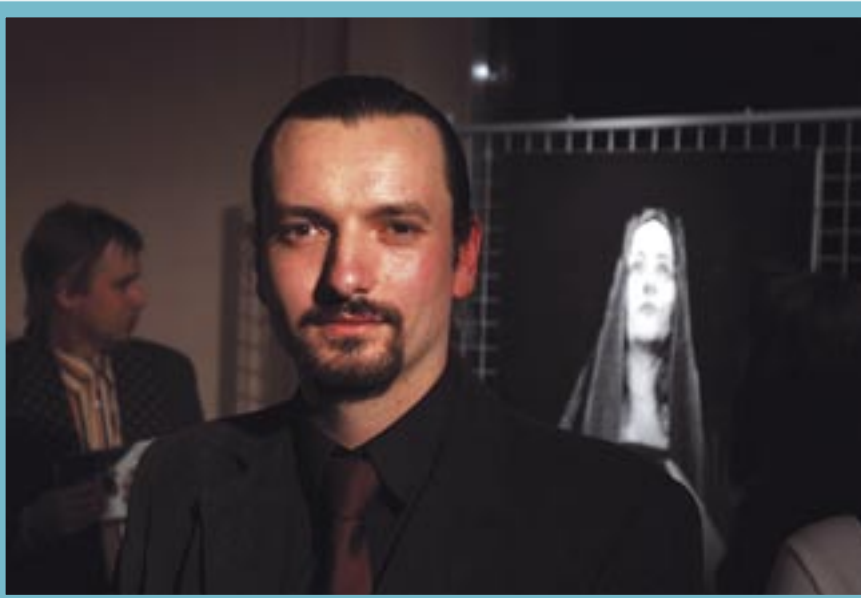
łączenie radia i telewizji, powstrzymanie się od zakupów w niedzielę, rezygnację ze słodyczy, papierosów, alkoholu i... wielomówstwa. Można też praktykować „duchową jałmużnę”, wspierając człowieka, który jest w dołku psychicznym.

Liturgię Środy Popielcowej razem z ks. Krzysztofem Koniecznym z kurii diecezjalnej przygotowali tym razem przedstawiciele oazy rodzin i chór katedralny

Popiół do posypania głów na znak pokuty to nieodłączny element liturgii na rozpoczęcie Wielkiego Postu

pod dykcją Krystyny Krzyżanowskiej-Lobody. Przy ołtarzu obecni byli także diakoni, przygotowujący się do przyjęcia sakramentu kapłaństwa, którzy przebywali w Gliwicach na praktyce pastoralnej, polegającej na zapoznaniu się z ważnymi dla diecezji instytucjami. Jak co roku zbierane w tym dniu ofiary przeznaczone są na pomoc świeckim katechistom w diecezji Sokodé w Togo, gdzie pracują misjonarze z diecezji gliwickiej. **KC**

PASJA W SZTUCE

ROMAN KONZAL

Refleksja nad słowem Bożym wyrażona w czarno-białych grafikach cyfrowych i kolorowych etiudach filmowych – Marcin Zając, młody gliwicki artysta, przedstawił swój projekt „Ecce Homo”, nad którym pracował od dwóch lat. 8 lutego w Centrum Edukacyjnym Jana Pawła II w Gliwicach odbył się wernisaż, połączony z prezentacją fragmentów „Pasji” w wykonaniu Teatru A. Marcin Zając jest współzałożycielem Grupy Artystów „Integracja Sztuk”. Współrealizował projekty artystyczne, m.in. Theos, Kosmos, Anthropos – Odwieczna Triada. Bliska mu jest duchowość św. Jana od Krzyża i Teresy z Avila. Wystawę w CE można jeszcze zwiedzać do 28 lutego, codziennie od 14.00 do 19.00, oprócz piątków i niedziel. ■

Marcin Zając pracował nad projektem „Ecce Homo”, przez dwa lata

Złoty Krzyż Zasługi dla ks. T. Fryca

ROMAN KONZAL

KOSZĘCIN. Podczas uroczystej Sesji Rady Gminy 7 lutego ks. prał. Tadeusz Fryc (na zdjęciu) został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Uroczystość poprzedziła Msza św. w kościele Najświętszego Serca Pana

Jezusa, której przewodniczył i gdzie w latach 1968–2006 był proboszczem. Jego wielkim osiągnięciem jest stworzenie ruchu trzeźwościowego i pomoc wielu osobom w wychodzeniu z alkoholizmu. „Ksiądz Prałat Tadeusz Fryc przez wiele lat był przykładem kapłana otwartego na potrzeby parafii i społeczności lokalnej. W lipcu 1988 roku, dzięki jego inicjatywie, przy parafii NSPJ w Koszęcinie powstał abstynencki Klub Wzajemnej Pomocy »Radość«, który funkcjonuje i pomaga wielu ludziom z terenu całego województwa śląskiego. Ksiądz Tadeusz zawsze powtarzał, że »trzeźwieć powinno się w radości«, stąd wzięła się nazwa Klubu i takie założenie przyświeca Klubowi do dziś” – czytamy m.in. w uzasadnieniu przyznania odznaczenia.

Kradzieże podczas Mszy

OSTRZEŻENIE. Komendant Miejskiej Policji w Gliwicach zwrócił się do księży z apelem, żeby ostrzegali o kradzieżach, dokonywanych w kościołach. „W ostatnim czasie, jak wskazują statystyki policyjne, grupą bardzo narazoną na kradzieże kieszonkowe, kradzieże portfeli, portmonek z zawartością pieniędzy i dokumentów oraz kradzieże kluczy-

ków samochodowych, a następnie pojazdów, są osoby młode, w średnim i starszym wieku, które uczestniczą w Mszach świętych. Przestępcy z niegodziwymi zamiarami odwiedzają kościoły w porach najbardziej uczęszczanych przez wiernych i wyjmują z kieszeni ubrań nie swoją własność” – napisał w ostrzeżeniu komisarz Marek Nowakowski.

Więcej informacji turystycznej

GLIWICE. PTTK Oddział Ziemi Gliwickiej utworzył i prowadzi punkt informacji turystycznej (Rynek 11, wejście od Rynku 12, I piętro, tel. 032 231-05-76). IT jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–18.00, a w miesiącach letnich od ponie-

działku do piątku od godz. 8.00–20.00 oraz w soboty i niedziele od godz. 10.00–18.00. W punkcie można pytać o atrakcje turystyczne w Gliwicach i okolicy oraz skorzystać z bezpłatnych materiałów promocyjnych. Pracownicy IT zwracają się też do innych osób i organizacji o przekazywanie informacji o bazie gastronomicznej i hotelarskiej oraz miejscach ważnych dla zwiedzających. Będą one zamieszczane na stronie: www.it.gliwice.pttk.pl.

Elżbieta Zając, kierownik punktu IT w siedzibie PTTK przy gliwickim rynku

KLAUDIA CWOŁEK

Spotkanie z diakonami

GLIWICE. W siedzibie Radia Plus 7 lutego miało miejsce spotkanie diakonów z ks. Waldemarem Packnerem, szefem gliwickiego oddziału „Gościa Niedzielnego”. Odbywa się ono każdego roku w ramach dwudniowych spotkań przyszłych księży, podczas których poznają różne instytucje diecezjalne. Ksiądz Packner mówił o roli, jaką we współczesnym duszpasterstwie odgrywa troska o rozwój czytelnictwa prasy katolickiej. Zwrócił również uwa-

gę, aby gazetki parafialne nie przyczyniały się do spadku czytelnictwa czasopism religijnych. – Każda parafialna gazetka ma mieć charakter tylko informacyjny. Nie może ani konkurować, ani zastępować profesjonalnych gazet katolickich – powiedział ks. W. Packner. W ramach poznawania diecezjalnych instytucji gliwicy diakoni spotkali się m.in. z pracownikami kurii diecezjalnej, Caritas i Radia Plus

ROMAN KONZAL

Diakoni diecezji gliwickiej z ks. Waldemarem Packnerem (pierwszy od lewej)

Nowa sala sportowa

PILCHOWICE. Szkoła podstawowa i gimnazjum cieszą się nową salą sportową. 4 lutego, podczas uroczystego otwarcia, przecięcia wstęgi dokonali wiceminister edukacji Krystyna Szumilas, wicewojewoda śląski Adam Matusiewicz, członek Zarządu Województwa Śląskiego Mariusz Kleszczewski oraz wójt gminy Pilchowice Wilhelm Krywalski (na zdjęciu). Wcześniej wójt przekazał symboliczny klucz do sali dyrektor gimnazjum Elżbiecie

Pawliczek. Nowy obiekt poświęcił ks. prob. Dariusz Golek. Powierzchnia użytkowa nowoczesnej i komfortowej sali wynosi ponad 1,5 tys. mkw. Na widowni może zasiadać 150 osób, obiekt ma kilka szatni, węzeł sanitarny, siłownię, a także gabinet lekarski i pomieszczenie dla organizacji sportowych. Budowa sali rozpoczęła się w maju ub. roku. Została sfinansowana z budżetu gminy i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

ARCHIWUM STAROSTWA POWIATOWEGO W GLIWICACH

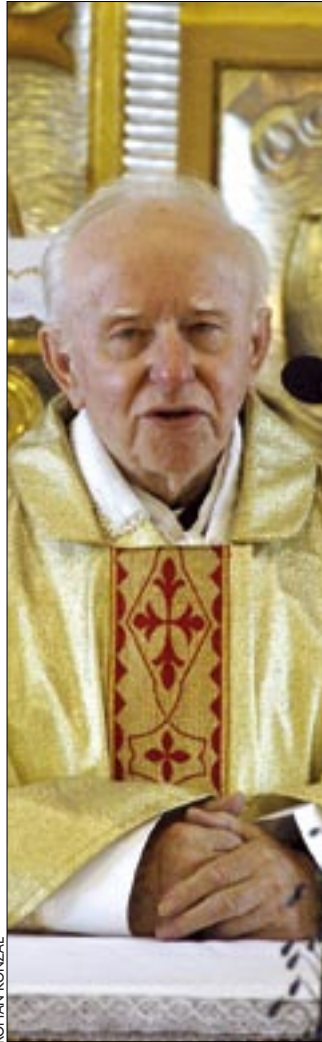
Śp. ks. Franciszek Bryłka (1923–2008)

Żył dla drugich

Szczególnie kochał Maryję. I miał to szczęście, że zmarł w Jej święto – Matki Boskiej Gromnicznej. Umrzeć w maryjne święto to dla wierzących wielka łaska – tak mówił bp Gerard Kusz podczas pogrzebu ks. Franciszka Bryłki, który odbył się w rodzinnym Dobrodzieniu.

Urodził się 29 listopada w Dobrodzieniu, święcenia kapłańskie przyjął w Nysie 19 czerwca 1955 roku. Ks. Franciszek Bryłka tylko trzy lata był wikarym w Zawadzkiem. We wrześniu 1958 roku objął parafię św. Gerarda w Starych Gliwicach. Był tam proboszczem przez 38 lat, aż do przejścia na emeryturę w 1996 roku. Przez wiele lat pełnił funkcję dziekana. Resztę życia spędził w domu rodzinnym w Dobrodzieniu.

Był lubiany w swojej parafii. – Wierni zapamiętali go i jego rower, którym docierał właściwie wszędzie – mówi ks. Waldemar Ciurej, obecny następca ks. F. Bryłki w Starych Gliwicach. Z tej parafii na pogrzeb ks. Bryłki przyjechało dużo wiernych, chór parafialny, ministranci oraz Dzieci Maryi.

ROMAN KONZAL

Choć widział konieczność wybudowania nowego kościoła, to tego zadania podjął się jego następca. – Ja kupiłem ziemię, budować będziesz już ty – wspomina swoje pierwsze spotkanie z ks. Bryłką budowniczy nowego kościoła św. Gerarda.

Bp Kusz podkreślał jego pożyteczność i prawość. – Zawsze był zatroskany o kościół, i ten, który chciał zbudować i o lud Boży, któremu gorliwie służył – mówił gliwicki biskup pomocniczy.

Ostatnie lata życia spędził w rodzinnym mieście, gdzie służył w konfesjonale, gorliwie pomagał okolicznym proboszczom. – Zawsze był gotowy do pomocy, mogliśmy na niego liczyć, gdy tylko zaszła taka potrzeba – mówił o zmarłym ks. Alfred Waindok, proboszcz parafii św. Marii Magdaleny w Dobrodzieniu.

Ks. Franciszek Bryłka żył dla innych. To zawsze stanowiło motto jego postępowania. – Bo sensem życia człowieka jest bycie dla drugiego. Inaczej życie staje się nijakie – podkreślił w homilii bp Kusz. Ks. Franciszek Bryłka został pochowany na cmentarzu parafialnym w Dobrodzieniu. Miał 85 lat, z czego 53 przeżył w kapłaństwie. **WP**

Spotkanie autorskie

Witraże nie tylko w kościołach

Muzeum w Gliwicach wydało książkę pt. „Gliwickie witraże”. W najbliższy czwartek zaprasza na spotkanie z jej autorami.

Książka jest efektem badań nad zachowanymi w Gliwicach witrażami z końca XIX i pierwszej połowy XX wieku, które zdobią różne budynki użyteczności publicznej, a także wille i kamienice. W tym okresie witraże stały się ważnym elementem dekoracyjnym i upiększyły architekturę,

udowadniając, że z powodzeniem mogą być wykorzystywane nie tylko w architekturze sakralnej. Publikację uzupełnia prezentacja cyfrowa rekonstrukcji zniszczonych witraży z domu przedpogrzebowego na cmentarzu żydowskim przy ul. Poniatowskiego w Gliwicach. Spotkanie promocyjne z autorami książki Jolantą Wnuk i Leszkiem Jodlińskim odbędzie się 21 lutego o godz. 17.00 w Willi Caro (przy ul. Dolnych Wałów 8a). **K**

Komunikat księdza biskupa Jana Wieczorka

Sam decyduj,

na co idą Twoje podatki

1%

Drodzy Diecezjanie!

Zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, każdy podatnik ma możliwość przekazania 1 procentu swojego podatku – zamiast do budżetu państwa – na wybraną przez siebie organizację pożytku publicznego.

Institucją posiadającą status organizacji pożytku publicznego od 2006 r. jest Caritas Diecezji Gliwickiej. Śpieszy ona z pomocą ludziom ubogim, chorym i niepełnosprawnym poprzez swoje struktury oraz placówki obejmujące całą diecezję.

Prowadzi stacje opieki i gabinety rehabilitacyjne, ośrodki dla niepełnosprawnych, świetlice dla dzieci i młodzieży, kuchnie dla ubogich, dom pomocy społecznej.

Caritas diecezjalna dofinansowuje również wypoczynek dla dzieci i młodzieży, udziela pomocy w indywidualnych przypadkach, podejmuje akcje na rzecz ofiar i klęsk żywiołowych w kraju i poza jego granicami.

Drodzy Bracia i Siostry, zwracam się do Was z gorącą prośbą o przekazanie 1 procentu należnego podatku na realizowane przez Caritas naszej diecezji dzieła miłosierdzia i pomocy wobec najuboższych.

+ JAN WIEZOREK
biskup gliwicki

Informacje, jak przekazać 1 proc. na Caritas znajdują się na ulotkach przekazanych do wszystkich parafii oraz na stronie: www.caritas.gliwice.pl

W Rusinowicach spotkali się diecezjalni duszpasterze rodzin i doradcy życia rodzinnego z południowej Polski. Podczas dwudniowego spotkania mówiono m.in. o zagrożeniach, które dla małżeństw stwarzają wyjazdy z przyczyn ekonomicznych.

tekst i zdjęcia
WALDEMAR PACKNER

Osieroceni mał

Szacuje się, że za pracą wyjechały niecałe 2 miliony Polaków. Nie wszyscy to samotni, czy młodzi na dorobku, przed zawarciem małżeństwa. – Szukanie pracy i godziwego życia skazuje na wyjazdy głównie ojców i matki, mężów i żony. Taka rozłąka jest poważnym zagrożeniem małżeńskiej więzi – twierdzi Katarzyna Kamińska-Jurkiewicz, od 2007 r. diecezjalna doradczyni życia rodzinnego w Gliwicach.

Problem rodzin i małżeństw, które cierpią z powodu zarobkowej rozłąki, jako pierwsza dostrzegła diecezja opolska. Wyjazdy autochtonów do pracy w Niemczech były możliwe dla mieszkańców Opolszczyzny na długo wcześniej, zanim Polakom szeroko otwarty

się granice Unii. Dzisiejsze badania wskazują, że aż co trzecie małżeństwo nie wytrzyma takiej próby. Między innymi stąd lawina rozwodów, która od kilku lat niemiłosiernie zalewa polskie sądy. O dzieciach, pozostawionych przez rodziców, mówi się dziś „eurosieroty”. Nawet najlepsza opieka ze strony babć czy krewnych nie zastąpi rodziców. – Nasze tegoroczne hasło „Chrystus nauczycielem rodziny” skłoniło nas, aby zastanowić się w Rusinowicach właśnie nad tym problemem – stwierdził ks. Eugeniusz Gogoliński, diecezjalny duszpasterz rodzin.

Do Rusinowicz przyjechali diecezjalni duszpasterze rodzin oraz diecezjalni doradcy życia rodzinnego z

siedmiu diecezji południowej Polski – gliwickiej, opolskiej, katowickiej, krakowskiej, kieleckiej, tarnowskiej i bielsko-żywieckiej, w sumie 24 osoby. Mszę św. rozpoczynającą spotkanie odprawił bp Jan Wieterek, obecny był również krakowski biskup pomocniczy Jan Skodoń. Uczestnicy konferencji zwiedzili ośrodek w Rusinowicach, byli także w Koszęcinie, w siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”.

Ogólnopolskie spotkania diecezjalnych duszpasterzy rodzin oraz diecezjalnych doradców życia rodzinnego odbywają się dwa razy w roku, spotkania rejonowe raz na rok. W diecezji gliwickiej takie spotkanie odbyło się po raz drugi. ■

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele diecezji Polski południowej

Małżonkowie

BP JAN SZKODŃ
BISKUP POMOCNICZY
ARCHIDIECEZJI KRAKOWSKIEJ

– Dzięki Bogu mamy bardzo dużo dobrych rodzin, opartych na głębokiej wierze. Jest jednak wiele powodów do niepokoju. Gwałtownie załamuje się świadomość świętości małżeństwa. Wielu żyje razem bez ślubu, uważając ten czas za dobre przygotowanie do małżeństwa. Coraz bardziej wydłuża się wiek zawierania małżeństw, co wiąże się z oddalaniem decyzji o przyjęciu potomstwa. Wiemy, jak niepokojąca jest sytuacja demograficzna Europy i naszego kraju. Kościół widzi te problemy i traktuje je jako wyzwanie i duszpasterskie zadanie. Jeszcze mocniej winniśmy podkreślać świętość małżeństwa, ukazywać wielkość i godność tego sakramentu. Ludzie młodzi, co podkreślają badania, jako szczęście pojmują dobrą rodzinę. Dziś najczęściej robią wszystko, aby tego celu nie osiągnąć.

Ks. EUGENIUSZ GOGOLIŃSKI
DIECEZJALNY DUSZPASTERZ

RODZIN W DIECEZJI
GLIWICKIEJ

– Takie spotkania mają charakter formacyjny. Nie wypracowujemy żadnych dokumentów, dzielimy się raczej własnymi doświadczeniami, staramy się także zacieśniać współpracę międzydiecezjalną. Po takim spotkaniu zawsze rodzą się pomysły, aby diecezjalne duszpasterstwo rodzin ubogacić o sprawdzone propozycje z innych diecezji, a

przez nasze inicjatywy sami stajemy się inspiracją dla innych.

KATARZYNA KAMIŃSKA-JURKIEWICZ
DORADCZYNI ŻYCIA RODZINNEGO
W DIECEZJI GLIWICKIEJ

– W diecezji gliwickiej mamy około 140 doradców życia rodzinnego, a poradnie życia rodzinnego działają w 79 parafiach. Nasi doradcy to ludzie kompetentni i fachowo przygotowani do pracy, którzy ciągle podnoszą swoje kwalifikacje. Ogólnie duszpasterstwo rodzin diecezji gliwickiej zajmuje się przede wszystkim przygotowaniem narzeczonych do dobrego przyjęcia sakramentu małżeństwa i założenia szczęśliwej rodziny. Jednak, poprzez diecezjalną poradnię życia rodzinnego, pomagamy również rodzinom przeżywającym kryzysy. Organizujemy także warsztaty dla ojców i matek. Staramy się, aby nasze propozycje odpowiadały na konkretne zapotrzebowania rodzin. Problemy, z jakimi przychodzą rodziny do naszych doradców, to przede wszystkim osłabienie więzi małżeńskiej, co związane jest z emigracją zarobkową. Inne sprawy, które pomagamy rozwiązać, to uzależnienia współmałżonka od alkoholu, narkotyków, Internetu, itp. Sądzę, że głównym problemem jest jego brak. Stąd na naszych kursach i warsztatach dla narzeczonych duży nacisk kładziemy na nauczanie rozmawiania o wszystkich bez wyjątku problemach, które pojawiają się w relacjach małżeńskich i rodzinnych.

Wyjazd za pracą tak, ale...

Rozmowa z prof. dr. hab. **Krystianem Wojackiem**, kierownikiem Katedry Teologii Pastoralnej i Duszpasterstwa Rodzin Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego

Ks. WALDEMAR PACKNER: *Ostatnie Pańskie badania koncentrują się między innymi na problemie rodzin, które borykają się z emigracją zarobkową. Jak takie wyjazdy wpływają na kondycję małżeństw i rodzin?*

PROF. DR. HAB. KRYSZTOF WOJACZEK: – W moich badaniach koncentrowałem się na poznaniu wpływu wyjazdu współmałżonka na trzech poziomach: poznawczym, emocjonalnym i działaniowym. Okazało się, że kluczowy jest poziom emocjonalny. Prawie połowa badanych wskazała, że taka rozłąka wzmacnia ich więź emocjonalną (!). Za to bardzo błędne przekonanie odpowiadają trzy uczucia: tęsknoty, osamotnienia i brak poczucia bezpieczeństwa. Taka sytuacja jest ogromnie niebezpieczna, ponieważ to przekonanie powoduje, iż osamotnieni małżonkowie przestają przeciwdziałać negatywnym skutkom, spowodowanym rozłąką. Ich samoaktywność, która jest istotnym elementem budowania więzi emocjonalnej, jest rozbrojona. Tymczasem jest dokładnie odwrotnie, długotrwała rozłąka osłabia więź emocjonalną, powoduje również, że spada poczucie atrakcyjności współmałżonka. A są to już poważne zagrożenia dla trwałości małżeństwa.

Ale często jest to wyjazd za chlebem. Co mają robić ci, którzy pozostając w kraju, nie zarabiają na utrzymanie rodziny?

– Trzeba od razu podkreślić, że bezrobocie powoduje większą degradację rodziny czy małżeństwa. Wyjazdy za pracą są najczęściej usprawiedliwione. Jeśli miałbym do wyboru bezrobocie czy rozłąkę, to zaproponowałbym rozłąkę, ale pod pewnymi warunkami. Po pierwsze, jeśli to możliwe, należy skrócić czas

rozłąki, np. przez dołączenie współmałżonka i dzieci. Po drugie proponuję w miarę szybkie zarobienie większych pieniędzy i powrót do kraju, do rodziny, aby założyć swoją własną firmę.

A jeśli to jest niemożliwe? Nie każdy będzie zakładał własną firmę.

– I tu widzę ogromną rolę dla Kościoła i duszpasterstwa rodzin. Uważam, że należy zmienić rozumienie małżeństwa, które dziś, głównie dzięki mediom, pojmujemy jako pole rywalizacji i konfrontacji. Kościół musi jeszcze mocniej wpoić swoim wiernym, że małżeństwo jest osobowym obdarowaniem współmałżonka. Tak budowana więź małżeńska, na poziomie poznawczym, emocjonalnym i działaniowym, stwarza ogromnie wytrzymały fundament. Bardzo ważny jest także rozwój poradnictwa małżeńskiego, które będzie pomocą w razie pojawiających się kryzysów.

Ogromną rolę widzi Pan w powstawaniu grup wsparcia, które przy parafiach w ogóle nie istnieją.

– Takie grupy mogą okazać się decydujące w sytuacjach, kiedy problem wyjazdów za pracą jest masowy. Grupa wsparcia może pokazać współmałżonkom, że w tych problemach nie są osamotnieni, nie pozwoli również na spychanie negatywnych skutków rozłąki w podświadomość. Szczera rozmowa o tym, czego doświadczają, jest już połową drogi do rozwiązania problemu. Widzę tu ogromną rolę parafii w tworzeniu takich grup. ■

Konkurs gwary śląskiej w Koszęcinie

Jak w Potępie gwoździe klupali

Wszyscy mówili jedną gwarą, ale czasem zaskakiwali siebie nawzajem, a nawet konkursowe jury. Pochodzili z różnych miejscowości, dlatego każdy mówił trochę po swojemu.

Finał I Spichlerzowego Przeglądu Dialektów Gwary Śląskiej „Godomy po naszymu” odbył się w siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” w Koszęcinie. Najlepsi poddali się ocenie jury, w którym zasiadali znawcy śląskiej mowy – Maria Pańczyk-Pozdziej, Marek Szołtysek, folklorystka – Joanna Światała-Mastalerz i Piotr Hankus, solista zespołu „Śląsk”.

Opowiadali o miejscach, w których żyją. Małgorzata Mrozek z Kotulina, która wygrała wśród

MAREK PIEKARA

dorosłych, mówiła o starych zwyczajach związanych z życiem wsi, gdzie mieszka od ponad 60 lat. Teresa Szymońska z Sośnicowic zbiera i zacho-

Kasia Miszczyk wygrała w najmłodszej kategorii; gwary nauczyła ją babacia

wuje różne ślady przeszłości. W jej albumie rodzinnym znajdują się zdjęcia sprzed stu lat. Piśsze kronikę rodzinną i dotarła do metryk swoich przodków z końca XVIII wieku. – W mojej

rodzinie od pokoleń godali. Czasem ciężko mi coś wyrazić po polsku, bo tak dokładnie mogę to oddać tylko w gwarze. Szczególnie jak się coś wspomina, opowiada dawne historie to nie da się inaczej, jak tylko w gwarze powiedzieć – mówi Teresa Szymońska. Kasia Miszczyk chodzi do V klasy szkoły podstawowej, z sukcesami startowała już w wielu konkursach gwarowych. W Koszęcinie również wygrała. Opowiadała o tym, jak „w każdej chałupie w Potępie klupało się gwoździe”. – Gwary nauczyłam się od babci, z nią sobie najczęściej pogawędzę po śląsku. Teraz przed konkursem też babcia słuchała mojego opowiadania i sprawdzała, bo to był trudny i długi tekst – mówi.

Przeгляд gwary to pomysł Lokalnej Grupy Działania „Spichlerz Górnego Śląska”, która powstała przed rokiem. Przygotowuje projekty związane z rozwojem obszarów wiejskich, a tworzy go 12 gmin zachodniej części województwa śląskiego. – To społeczność, która powiązana jest jedną kulturą – wyjaśnia Dariusz Staszynski, prezes „Spichlerza”. – Dlatego chcemy realizować wspólne projekty kulturalne, turystyczne,

NAJLEPSI W ŚLĄSKIEJ GWARZE

W KATEGORII DZIECI:

- I miejsce – Katarzyna Miszczyk z Potępy
- II miejsce – Karolina Gatys z Boruszowic
- III miejsce – Liana Anioł z Kotulina

W KATEGORII MŁODZIEŻY:

- I miejsce – Krzysztof Nowak z Łanów Wielkich
- II miejsce – Patrycja Garczorz z Nieborowic
- III miejsce – Łukasz Obrusznik z Niekarmi

W KATEGORII DOROSŁYCH:

- I miejsce – Małgorzata Mrozek z Kotulina
- II miejsce – Teresa Szymońska z Sośnicowic
- III miejsce – Róża Kosielska z Kochcic.

w przyszłości również dotyczące rozwoju gospodarczego. Konkurs gwary jest jednym z nich, opiera się na współpracy wielu ludzi. Jest całkowicie oddolną inicjatywą, w tym wypadku angażującą ponad sto osób w różnych powiatach. Poprzez ten konkurs chcieliśmy dowiedzieć się czegoś więcej o różnorodności gwary śląskiej, poznać jej odmiany.

Wiele śmiechu wśród publiczności wywołał występ gimnazjalisty Krzysztofa Nowaka z Łanów Wielkich. – Z całej rodziny najlepiej gwarą mówię ja. Nauczyłem się od dziadka, bo z nim najczęściej rozmawiałem po śląsku. Żeby historia była naprawdę śmieszna, to trzeba ją opowiedzieć po śląsku, bo wtedy jest cały efekt – mówi. Wystąpił w myśliwskim galowym stroju swojego zmarłego dziadka. To, czego się nauczył od niego, zaprezentował w Koszęcinie. I wygrał w kategorii młodzieżowej, dostał też nagrodę od publiczności.

MIRA FIUTAK

■ R E K L A M A ■

WYPROMUJ SWOJĄ OKOLICĘ I WYJEDŹ DO BRUKSELI!

Prof. Wojciech Roszkowski, poseł do Parlamentu Europejskiego, oraz „Gość Niedzielnny” zapraszają do udziału w konkursie promującym swoją okolicę **MOJA OKOLICA – MIEJSCE, KTÓRE WARTO POZNAĆ**

Konkurs skierowany jest do dzieci i młodzieży do 25. roku życia z terenu woj. śląskiego.

Projekty, przedstawiające pomysł wypromowania swojej okolicy, powinny wykorzystywać dane miejsce, wydarzenie lub postać oraz zawierać przynajmniej 2 spośród wymienionych elementów: tekst, obraz (zdjęcie), dźwięk.

Projekty można wykonać indywidualnie lub grupowo.

Nadesłane do 31 marca 2008 roku prace – w formie papierowej lub elektronicznej – zostaną ocenione przez jury. Autorzy projektów zakwalifikowanych do II etapu osobiście zaprezentują jury swoje koncepcje i na tej podstawie zostaną wyłonieni zwycięzcy. Nagrodą główną jest **TRZYDNIOWA WYCIECZKA DO BRUKSELI WRAZ ZE ZWIEDZANIEM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.**

Adres, na który należy wysłać prace:
konkurs@roszkowski.pl
Biuro Poselskie
Wojciecha Roszkowskiego,
ul. 3 Maja 36,
40-097 Katowice

Pełny regulamin konkursu dostępny na stronach internetowych www.roszkowski.pl oraz www.goscniedzielnny.pl

Rodzinny konkurs

Wygraj

TU I TERAZ

Informacje
z diecezji gliwickiej
niedziela, godz. 9.00

96.2 fm
plus
radio

Multikino

Wspólnie z Radiem Plus proponujemy konkurs, w którym co niedzielę można wygrać ciekawe nagrody dla całej rodziny.

Za tydzień, 24 lutego, w programie „Tu i teraz” audycja o ministrantach. Jest ich w diecezji ponad 5 tysięcy. Trudno sobie wyobrazić parafię bez ministrantów, lektorów, akolitów. W audycji m.in. o tym, jak przebiega formacja ministrantów i czym, oprócz służby przy ołtarzu, jeszcze się zajmują.

Abby wygrać zaproszenie dla czterech osób do Multikina w Zabrze, należy zadzwonić po zakończeniu audycji do studia (tel. 0 32 232 52 32) i odpowiedzieć na pytanie: z jakiego języka pochodzi słowo „ministrant” i co ono oznacza?

Magazyn „Tu i teraz” przedstawia wydarzenia z życia lokalnego Kościoła, rozmowy z ciekawymi ludźmi oraz reportaże z miejsc, które mają szczególne znaczenie dla diecezji. Początek audycji: niedziela, godz. 9.00.

Na zwycięzców co tydzień czeka jedna z czterech nagród – godzinny pobyt w Parku Wodnym w Tarnowskich Górach (dla czterech osób), zaproszenie dla czterech osób do Multikina w Zabrze, rodzinne wejście do Fantasy Parku w Rudzie Śląskiej (można pograć w kręgle, bilard, gry wideo) oraz książki ufundowane przez Wydawnictwo Jedność. ■

Propozycje Inkubatora Organizacji Pozarządowych

Razem czy osobno?

W tym wypadku warto razem. Organizacje, które przystąpiły do inkubatora, wiele na tym mogą skorzystać. I nie tylko one.

Kursy księgowości, promocji, pisania projektów miejskich oraz europejskich, podstaw obsługi komputera i Excela oraz konsultacje ze specjalistami, a także możliwość wynajęcia sali i korzystania z najnowszych urządzeń biurowych – wszystko to w jednym miejscu i za darmo proponuje zarbrański IOP. Do inkubatora należy dwadzieścia stowarzyszeń działających w mieście.

– Oficjalne otwarcie inkubatora miało miejsce 1 października ubiegłego roku, ale merytorycznie przygotowaliśmy się już trzy miesiące wcześniej – tłumaczy Łukasz Andzel, pracownik IOP. – Prowadziliśmy szeroką kampanię informacyjną skierowaną do zarbrańskich organizacji. Dwadzieścia z nich, które były najbardziej zainteresowane naszą ofertą, podpisały z nami porozumienie i w pierwszej kolejności działalność inkubatora jest skierowana do nich.

IOP pracę rozpoczął od przygotowania ankiety, na podstawie której starał się określić potrzeby i problemy, z jakimi te stowarzyszenia się borykają. – Chcieliśmy wyrobić sobie szerszy pogląd o organizacjach zarbrańskich i poznać ludzi, którzy są najważniejszą częścią każdego stowarzyszenia – tłumaczy Łukasz Andzel.

Inicjatywa założenia inkubatora wypłynęła od Danuty Mikusz-Osliślo ze Stowarzyszenia Muzyczna Jazzowa Asocjacja, które powołało IOP i zatrudnia czterech pracowników. Z inkubatorem współpracują także inne osoby, m.in.: prawnik, księgowy i ekspert ds. projektów oraz dwóch ekspertów doświadczonych w pracach z organizacjami pozarządowymi, którzy dyżurują w wyznaczonych godzinach. Ich wspólnym celem jest pomoc organizacjom pozarządowym w Zabrzu w ich bieżącej działalności i rozwoju.

KLAUDIA CWOJEK

Cały projekt jest realizowany przy udziale środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach PIW EQUAL oraz z budżetu RP. Ale pieniądze na ten cel zapewnione są tylko do maja, potem będzie trzeba szukać nowych źródeł finansowania. – Wszystko jest przed nami, musimy się starać, żeby zdobyć kolejne środki – mówi Łukasz Andzel.

Warto więc się pośpieszyć i skorzystać z oferty na najbliższe tygodnie. Propozycje szkoleń ogłaszane są na początku każdego miesiąca. W miarę wolnych miejsc w zajęciach mogą uczestniczyć także przedstawiciele innych organizacji i wolontariusze nienależący do inkubatora. Podobnie jest w przypadku dyżurów specjalistów, do których można zwracać się o poradę czy konsultację w godzinach przyjęć.

Od lutego do maja planowane są szkolenia komputerowe (podstawa obsługi i Excel), kontaktów z mediami, szkolenie z zakresu

Łukasz Andzel
(po lewej)
jest ekspertem ds. poradnictwa dla organizacji pozarządowych

prawnych aspektów wolontariatu, pozyskiwania sponsorów, być może także z działalności gospodarczej organizacji pozarządowych i autoprezentacji. Jednym z wymiernych efektów aktywności inkubatora jest nawiązana współpraca. – Spotkali się tu ludzie z różnych organizacji i udało się stworzyć między nimi partnerstwo. To jest coś bardzo pozytywnego, że już nie działają w pojedynkę – mówi Łukasz Andzel. Zwłaszcza, że posiadanie społecznego partnera dziś jest często wymogiem w uzyskaniu dotacji, a w każdym razie taka umiejętność jest oceniana wyżej. Poza tym robienie czegoś wspólnie przynosi korzyści.

Więcej informacji na temat oferty IOP można uzyskać pod numerami tel. 032 273 00 94, 032 273 01 02 lub mailem inkubator@iop.zabrze.pl. Strona w Internecie: www.iop.zabrze.pl. Adres: ul. 3 Maja 91, Zabrze (obok Skansenu Guido). **KC**

■ R E K L A M A ■

1%

„Człowiek jest wielki nie przez to, kim jest,
lecz przez to, czym dzieli się z innymi”
Jan Paweł II

Zwracamy się do osób chcących wesprzeć działalność naszego Stowarzyszenia, przekazując 1% podatku

STOWARZYSZENIE ŚW. JÓZEFA „JESTEŚMY”
KRS 0000237740

Pomóżmy sobie i innym – bo to nadaje sens naszemu życiu.

Diecezjalny konkurs plastyczny

O Duchu Świętym

„Duch Święty wszystkiego was nauczył” – to temat II Diecezjalnego Konkursu Plastycznego o Tematyce Religijnej. Mogą w nim wziąć udział uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów diecezji gliwickiej.

W konkursie, organizowanym przez Centrum Edukacyjne im. Jana Pawła II, proponowane są trzy kategorie wiekowe: uczniów szkół podstawowych klas I–III, klas IV–VI i uczniów gimnazjum. Przewidziane są dwa etapy. Pierwszy wyłoni laureatów w poszczególnych grupach wiekowych w szkołach. W drugim, diecezjalnym, wezmą udział tylko prace, które otrzymały I miejsca w etapie szkolnym. Prace należy przesłać do 30 kwietnia na adres: Centrum Edukacyjne im. Jana Pawła II, 44-100 Gliwice, ul. Jana Pawła II 5a.

Organizatorzy, proponując w tym roku temat konkursu, chcieli szczególnie zwrócić uwagę na Ducha Świętego, sym-

bolikę związaną z tą osobą Trójcy Świętej. W specjalnym liście, skierowanym do uczestników konkursu, bp Jan Wieczorek zachęca ich, żeby spróbowali zilustrować związane z tym tematem prawdy wiary:

– Duch Święty jest sprawcą nowego życia w nas, decydującego zwrotu do Chrystusa, który Pismo Święte nazywa nowymi narodzinami;

– Duch Święty daje nam światło i poznanie prawdy, którą przyniósł Chrystus;

– Duch Święty pozostaje ciągle z nami. On zamieszkuje w nas, jest naszą wewnętrzną mocą. Przez swoje dary uzdalnia nas do myślenia i działania na sposób Chrystusa.

Prace można wykonać w różnych technikach: rysunek, malarstwo, grafika (oprócz przestrzennych), w formacie A4, oprawione w passe-partout. Rozstrzygnięcie konkursu i otwarcie wystawy prac nastąpi 1 czerwca. Szczegółowe informacje na: www.centrumedukacyjne.dl.pl **M**

Zaproszenie na wykład

Duchowni o duchownych

W Centrum Edukacyjnym w Gliwicach 21 lutego o godz. 18.00 odbędzie się spotkanie poświęcone postaci bp. Jana Kantego Lorka. Wykład wygłosi bp Jan Kopiec z Opola.

Bp Jan Kanty Lorek urodził się 20 października 1886 r. w Błażejowicach, niedaleko Wiśnicz. Wstąpił do Zgromadzenia Księża Misjonarzy św. Wincentego à Paulo w Krakowie, gdzie wcześniej ukończył gimnazjum klasyczne, a następnie studia filozoficzne i teologiczne w seminarium zgromadzenia. 2 lipca 1911 roku w katedrze wawelskiej bp Anatol Nowak udzielił mu święceń kapłańskich. Wkrótce potem pełnił funkcję dyrektora zakładu dla sierot w Czernej. W czasie I wojny światowej został powołany do wojska, a po jej zakończeniu prowadził misje parafialne na Podlasiu. Działal też na Górnym Śląsku i kierował Domem Wychowawczym im. ks. Siemaszki w Krakowie. 7 czerwca 1936 roku w kościele Świętego Krzy-

ARCHIWUM JGN

więzienia niemieckiego liczne grupy Polaków i Żydów. Organizował też pomoc dla osób przesiedlonych do Sandomierza z terenów włączonych do III Rzeszy. O jego osobowości wiele mówi postawa w czasie wojny, a później w okresie prześladowań ze strony PRL-owskich władz. Niezlomny, bronił praw Kościoła, mimo dotkliwej inwigilacji przez służby komunistyczne. Zmarł 4 stycznia 1967 roku. Pochowany został w podziemiach sandomierskiej katedry. **■**

za w Warszawie przyjął sakrę biskupią z rąk kardynała Aleksandra Kakowskiego i rozpoczął posługę w diecezji sandomierskiej, która trwała ponad 30 lat. W czasie II wojny wykupywał z więzienia niemieckiego liczne grupy Polaków i Żydów. Organizował też pomoc dla osób przesiedlonych do Sandomierza z terenów włączonych do III Rzeszy. O jego osobowości wiele mówi postawa w czasie wojny, a później w okresie prześladowań ze strony PRL-owskich władz. Niezlomny, bronił praw Kościoła, mimo dotkliwej inwigilacji przez służby komunistyczne. Zmarł 4 stycznia 1967 roku. Pochowany został w podziemiach sandomierskiej katedry. **■**

Zapowiedzi

■ KONCERT PASYJNY

17 LUTEGO, godz. 17.00, kościół św. Wojciecha w Bytomiu – koncert w wykonaniu zespołu kameralnego pod dyktando Czesława Placzka odbywa się w ramach obchodów 750. rocznicy przybycia franciszkanów do Bytomia.

■ REKOLEKCJE DLA NAUCZYCIELI

18–20 LUTEGO, Centrum Edukacyjne im. Jana Pawła II w Gliwicach (obok katedry), godz. 18.30. Prowadzi ks. Jarosław Międzybrodzki, teolog duchowości i prezes radia eM. Temat: Nauczyciel – uczniem Chrystusa. Codziennie konferencja, Eucharystia na zakończenie rekolekcji (20 lutego).

■ EUCHARYSTIA W INTENCJI UZDROWIENIA

19 LUTEGO, godz. 19.00, kościół św. Wojciecha w Bytomiu (u franciszkanów). 22 LUTEGO, godz. 19.00 – kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa w Koszęcinie.

■ KIK W GLIWICACH

zaprasza na spotkanie, które odbędzie się 20 LUTEGO w kaplicy św. Jadwigi w parafii Wszystkich Świętych. W programie: godz. 18.05 – nieszpory, 18.30 – Msza św. z homilią i prelekcja pt. „Kuszenie na pustyni”.

■ KIK W ZABRZU

zaprasza na spotkanie, które odbędzie się 20 LUTEGO o godz. 18.45 w domu parafialnym św. Anny w Zabrze (ul. 3 Maja 18). W programie Msza św. z homilią i wykład o. dr. Taczana Wójcika pt. „Wolność, tolerancja, prawo do...” – na przykładzie aborcji i homoseksualizmu.

■ PIELGRZYMKI MATURZYSTÓW DIECEZJI GLIWICKIEJ

22 LUTEGO, Jasna Góra. W programie: godz. 10.00 – konferencja w auli o. Kordeckiego, 11.15 – sakrament pokuty, godz. 12.00 – Msza w bazylice pod przewodnictwem bp. Jana Wieczorka, godz. 14.00 – Droga Krzyżowa, godz. 14.45 – zakończenie pielgrzymki przed cudownym obrazem Matki Bożej.

■ WIELKOPOSTNY DZIEŃ SKUPIENIA WIKARYCH

23 LUTEGO, rozpoczęcie o godz. 10.00, kościół katedralny i Centrum Edukacyjne im. Jana Pawła II w Gliwicach.

■ DLA CZŁONKÓW RAD DUSZPASTERSKICH

dekanatów Lubliniec, Sadów i Woźniki wielkopostny dzień skupienia odbędzie się 23 LUTEGO w parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Koszęcinie. Rozpoczęcie o godz. 10.00. W programie: konferencja, adoracja i okazja do sakramentu pokuty, Eucharystia.